

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

ΑΡΙΘ. 565. — 25 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ — 1887. ΔΕΛΤΑ 10.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ τῆς ΕΣΤΙΑΣ: Ἐπὶ τῆς οδοῦ Σταδίου, ἀριθ. 35.

ΕΣΤΙΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ
ΕΤΟΣ ΙΒ' — ΑΡΙΘ. 617

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΙ ΝΕΑΙ ΑΘΗΝΑΙ, (ἐκ τῶν Ἀθηναϊκῶν Ἐπιστολῶν τοῦ κόμματος de Mouy.)
Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ ΤΖΙΑΦΙΑ, διήγημα Γεωργίας Ἑλλιοτ. Μετάφρασις Ἀριστοτέλους Η. Κουρτίδου.
ΚΡΗΤΗ ΚΑΙ ΚΡΗΤΕΣ ὑπὸ Σπυρ. Παγανέλη.
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ.
ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ ΕΝΟΣ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥΧΟΥ.
ΕΠΕΘΑΝ' Η ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ, ποίημα, ὑπὸ Γεωργίου Δροσίνη.
ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΠΡΟΣ ΑΔΕΛΦΟΝ.
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ, ΚΑΛΑΙΤΕΧΝΙΑ

Τὸ τελευταῖον τεῦχος τῆς «Ἐπιθεωρήσεως τῶν Δύο Κόσμων» περιέχει ἄρθρον τοῦ κ. Βουρνούφ περὶ τῆς γαλλικῆς ἐπιρροῆς κατὰ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν. Ὁ πολυμαθὴς συγγραφεὺς ὡς τὰ ἐπικρατέστερα στοιχεῖα ἐν ταῖς χώραις ἐκείναις θεωρεῖ τοὺς Τούρκους καὶ τοὺς Ἑλλήνας· περὶ τῶν Ἑλλήνων δὲ λέγει: «Οἱ Ἕλληνες δὲν εἶνε λίαν πολυάριθμοι, διότι ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Σμύρνης ἐπὶ ἐνὸς ἑκατομμυρίου κατοίκων δὲν ὑπερβαίνουν· τὰς τριακοσίας ἐξήκοντα χιλιάδας. Ἀλλ' ἀποτελοῦσι τὴν μόνον ζῶσαν δύναμιν. Παρέχουσι τοὺς χρησιμωτάτους ὑπαλλήλους, δικηγόρους, ἰατροὺς, ἐμπόρους, τραπεζίτας, οὐ μόνον ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν Συρίᾳ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ. Διατελοῦσιν εἰς κοινότητα ἰδεῶν καὶ συμφερόντων πρὸς τοὺς ὁμοεθνεῖς τῶν νήσων, τῆς Κρήτης, τοῦ βασιλείου, τῆς Εὐρώπης, τοῦ κόσμου ὅλου, διότι ὁ Ἕλλην εἶνε πανταχοῦ ὁ αὐτός. Ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ οἱ Ἕλληνες εἶνε φιλομαεῖς. Ἐν παντὶ χωρίῳ ὑπάρχει σχολεῖον, ἐν ᾧ βάσεις τῆς διδασκαλίας εἶνε οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς, ἡ ἑλληνικὴ ἱστορία, τὰ στοιχεῖα τῶν ἐπιστημῶν, ἡ γαλλικὴ καὶ ἀγγλικὴ γλῶσσα. Εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα, ὧν προΐσταται ἡ Εὐαγγελικὴ Σχολὴ τῆς Σμύρνης, φοιτῶσι 17 χιλιάδες ἄρρενα καὶ θήλεα. Ὑπάρχουσι προστούτοις ἐν Σμύρνῃ δώδεκα ἑλληνικά τυπογραφεῖα, σπουδαῖον μουσεῖον καὶ βιβλιοθήκη. Πάντα τὰ εκπαιδευτικὰ ταῦτα καταστήματα ἰδρύθησαν καὶ συντηροῦνται ὑπὸ ἰδιωτικῶν δωρεῶν. Ἡ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἀνάπτυξις τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς συνθήκης τοῦ Κιουτσούκ - Καρνατζή, ἣν ἐπέβαλεν ἡ Ῥωσσία τοῖς Τούρκοις ἐν ἔτει 1774. Ἀλλ' ἡ ἐνέργεια τῶν δυτικῶν δυναμῶν, ἰδίᾳ τῆς Ἀγγλίας, τὴν ὑπέβαλεν, ἡ δὲ μετὰ τὴν ναυμαχίαν τοῦ Ναυαρίνου ἀνδρῶν τοῦ βασιλείου ἔδωκεν εἰς τὸν ἑλληνισμόν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας πρότυπον καὶ ἔρεισμα.»

— Ἡ Σμύρνην πρόκειται νὰ φωτισθῇ διὰ τοῦ ηλεκτρικοῦ φωτός. Καθὰ γράφει ἡ ἐκεῖ ἐκδιδομένη ἐφημερίς «Ἀμάλθεια», ὁ Γερμανὸς κ. Ράτσερ ἐνεργεῖ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς ἐπίτευξιν ἀδείας καὶ προνομίου ὅπως φωτίσῃ ὅλην τὴν πόλιν, ἅμα δὲ ὡς αἱ ἐνέργειαι τοῦ λήξωσιν εἰς εὖρον τὴν πόλιν, θὰ συνδέσῃ τὰς κυριωτέρας οδοὺς διὰ χαρίστον ἀποτέλεσμα, θὰ συνδέσῃ τὰς κυριωτέρας οδοὺς διὰ συρμάτων, δι' ὧν θὰ μεταδίδεται εἰς πᾶσαν συνοικίαν τὸ ηλεκτρικὸν φῶς διὰ θαπάνης ἴσης πρὸς τὴν τοῦ φωταερίου, μετὰ τὴν διαφορὰν ὅτι τὸ πρῶτον θὰ παρέχῃ διπλὴν λάμψιν καί, ὅπως σπουδαιότερον, δὲν θὰ ὑπάρχῃ ἐξ αὐτοῦ φόβος

περὶ πυρκαϊᾶς ἢ ἄλλου παρεμφεροῦς δυστυχήματος. Ἐν τῶν ἐλαττωμάτων τοῦ ηλεκτρικοῦ φωτός ἦσαν μέχρι τινὸς αἱ διαλείψεις αὐτοῦ, ἀλλὰ διὰ τοῦ νέου μηχανήματος ὅπερ ἔφερε τελευταίως ὁ κ. Ράτσερ ἐκ Γερμανίας κατάρθρωσε νὰ ἐξαλείψῃ καὶ τὸ ἐλάττωμα τοῦτο, οὗτο δὲ σήμερον τὸ εἰς τὴν «Νέαν Δέσχη» παρεχόμενον φῶς εἶνε σταθερὸν καὶ ἐπομένως οὐδεμίαν βλάβην ἐπιφέρει εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.

— Τὸ ἀγγλικὸν περιοδικὸν «Ἀλθίεια», ὄργανον τοῦ ριζοσπάστου βουλευτοῦ Λαθουσέρ, ἀναφέρει δι' ἡ βασιλίσσα Βικτωρία ἀσχολεῖται νῦν εἰς τὴν διόρθωσιν τῶν δοκιμῶν βιογραφίας τινὸς τοῦ μακαρίτου συζύγου τῆς πρίγκιπος Ἀλβέρτου. Τὸ ἔργον τοῦτο συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ σεβασμιωτάτου Γουλιέλμου Τυλλῶχ περιέχει περὶ τοῦ κατ' οἶκον βίου τοῦ πρίγκιπος πολυάριθμα ἀνέκδοτα ἀνακρινόμενα τῶ συγγραφεῖ ὑπὸ τῆς βασιλίσσης αὐτῆς.

— Πλοῦσιος Ἀμερικανὸς ἀπεφασίσα νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν πόλιν τοῦ ἁγίου Φραγκίσκου κολοσσαῖον ἄγαλμα τῆς Ἐλευθερίας. Τὸ μνημεῖον ἔσται μαρμάρινον, θὰ ἔχῃ δὲ ὕψος 40 ποδῶν μετὰ τῆς βάσεως. Ἡ Ἐλευθερία θὰ παρίσταται καταπατοῦσα τὴν Ἀναρχίαν, θὰ στηθῇ δὲ τὸ ἄγαλμα ἐπὶ λόφου ὕψους 960 ποδῶν δεσπόζοντος τοῦ λιμένος τοῦ Ἀγ. Φραγκίσκου καὶ τῆς εἰσόδου ἐκ τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ. Διὰ τῆς δεξιᾶς ἡ μαρμάρινος Ἐλευθερία θὰ κρατῇ δάδα, ἣς θὰ ἐκμύπηται ἡλεκτρικὸν φῶς, καταυγάζον τὰ πέριξ ἐξ ὕψους 1000 ποδῶν.

— Ἡ Γεωγραφικὴ Ἐφημερίς ἀναφέρει ὅτι πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐτετέλεσθη διὰ πρώτην φοράν ἡ ἀνάβασις τοῦ ὑψηλοτέρου τῆς Ἀφρικῆς ὄρους, ὀνόματι Κίβο. Τὴν ἀνάβασιν ἐτετέλεσε Γερμανὸς τις Μέγερ ὀνόματι, ὅστις ἀνῆλθε μέχρι τοῦ χείλους τοῦ κρατήρος τοῦ ὄρους εἰς ὕψος 6.000 μέτρων ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Πρὸ αὐτοῦ Ἀγγίλος τις ὀνόματι Τζόνστον εἶχεν ἀνέλθει τὸ ὄρος μέχρι τοῦ ὕψους 5.000 μέτρων μόνον.

— Πολλὰ ἐλέγχθησαν καὶ ἐγράψαν περὶ τῆς σωστικῆς ἰδιότητος τοῦ ἐλαίου, ὅπως κατενύαζεν τὰ κύματα, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι τῇ ἰδιότητι ταύτῃ συμπαρομαρτεῖ ἑτέρα αὐξάνουσα τὸν κίνδυνον, ὃν πρὸς στιγμὴν ἀποτρέπει ἡ ἀπὸ κινδυνεύοντος τινὸς πλοίου χύσις ἐλαίου ἐπὶ τῆς τεταραγμένης θαλάσσης. Ἐσχάτως ἐν Καλαὶ ἐτετέλεσθησαν διὰ μεγάλῃς λέμβου πειράματα λίαν ἐνδιαφέροντα σχετικῶς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο. Καὶ ἀπεδείχθη μὲν καὶ πάλιν ὅτι τὸ ἔλαιον πράγματι ἀσκεῖ μεγίστην μετριαστικὴν δύναμιν ἐπὶ τῶν κυμάτων, ἀλλὰ συγχρόνως ἀπεδείχθη ὅτι ἡ μετριαστικὴ αὕτη ἐπίρροια παρασκευάζει κινδύνους σοβαροῦς. Ἐξω τοῦ κύκλου ἐν ᾧ ὑπάρχει ἐπιτεχνημένον τὸ ἔλαιον, τὰ κύματα καθίστανται διπλάσιως μανιῶδη, τὸ πλοῖον δ' ἐκτίθεται εἰς ἄμεσον καταστροφὴν, ἐὰν τυχὸν ὑπὸ σφοδρᾶς ριπῆς ἀνέμου ὡσθ' ἔξω τοῦ προστατευτικοῦ κύκλου. Τὸ πλοῖον δι' οὗ ἐγένοντο αἱ δοκιμαίαι, ἐξελθὼν πρὸς στιγμὴν αὐτοῦ, παρ' ὀλίγον κατεποντίζετο, ἔπαθε δὲ ζημίαν μεγίστην, ἐν αἷς καὶ ἡ ἀναρπαγὴ ἐνὸς ναύτου ὑπὸ τῶν κυμάτων, εὐτυχῶς δυνήθέντος νὰ σωθῇ.

— Ἡ ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις Ἡλεκτρικὴ Ἑταιρεία ἔδισαν μέχρι τῆς 1 Μαΐου 1887 εἶχε τοποθετηθεῖ 891 μεμονωμέναις ἡλεκτρικαῖς μηχαναῖς παρεχούσας φωτισμόν εἰς 230,674 λυχνίας, πρὸς τοῦτοις δὲ 102 κεντρικοὺς σταθμούς, παρέχοντας φωτισμόν εἰς 290,300 λυχνίας. Τὸ σύστημα τοῦ φωτισμοῦ τοῦ Ἐδισῶν ἐφημερόβετο εἰς 13 πόλεις, τὰ δὲ κεφάλαια τῆς ἐταιρείας ταύτης ἀνῆλθοντο εἰς 20—25 ἑκατομμύρια φράγκων.

— Ἐξ μουσικῶν διαγωνισμάτων προεκκηρύχθησαν διὰ τὴν ἐν Παρίσι τοῖς διεθνῇ ἔκθεσιν τοῦ Ἰουλίου 1889, ἥτοι 1) Μουσικὴ σύνθεσις ἐπὶ στίχων μετὰ μονωδίων καὶ χορῶν· 2) Ἐμβατήριον διὰ στρατιωτικὴν μουσικὴν· 3) Σύνθεσις δι' ὀρχήστραν· 4) Μουσικὴ ἀρμονία· 5) Χορφεδία· 6) Μουσικὴ στρατιωτικὴ. Μὲλη τῆς ἀγωνιστικοῦ ἐπιτροπῆς ἐκτὸς ἄλλων ὀρίσθησαν ἐκ τῶν διαπρεπῶν Γάλλων μουσουργῶν ὁ Γκουνὸ, ὁ Θωμάς, ὁ Σαιν Σάν κλπ.

— «Ὀδυσσεὺς ἐν Ἰθάκῃ» νέον τετράπρακτον δρᾶμα τοῦ νεαροῦ Βαυαροῦ συγγραφέως Χάνς Γούμππενμπεργ ἀναβι-

θασθήσεται προσεχῶς ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ ἐν Βερολίῳ θεάτρου.

— Παρεστάθη τὸ πρῶτον νῦν ἐν Παρίσις καὶ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου Folies Dramatiques νέον μελόδραμα τοῦ Πλαγκέτ τοῦ γνωστοῦ συνθέτου τῶν «Κωδῶνων τῆς Κορνέβιλλης» φέρον τὸν τίτλον «Surcouf».

— Ἐνεκαίνισθη τῇ 13 (ν.) Ὀκτωβρίου τὸ νέον θέατρον τῆς Ὀδοῦσσῶ, μεγαλοπρεπὲς οἰκοδόμημα, οὐτινος τὰ σχέδια ἐφιλοτέχνησαν Βιενναῖοι ἀρχιτέκτονες. Αἱ δαπάναι τῆς κατασκευῆς ἀνῆλθον εἰς 1 1/2 ἑκατομύριον βουβλίων. Ἐξόχου καλλιτεχνικῆς ἀξίας θεωροῦνται αἱ κοσμοῦσαι τὴν ὁροφὴν ὡς μεγάλας εἰκόνες. Τὸ θέατρον φωτίζεται διὰ φωτὸς ἡλεκτρικοῦ.

Τὸ κατὰ τὰς τελευταῖς ἐπὶ τῇ πεντηκονταετηρίδι τοῦ Πανεπιστημίου συστάς ἐκπαιδευτικὸν συνέδριον εἶχεν ἐκλέξει ἐπιτροπεῖαν, ἥτις ἐνεστάλη νὰ προσδιορίσῃ τὸν τόπον, ἐν ᾧ θὰ συνέλθῃ κατὰ τὸ ἐπὶον ἔτος ἐκ νέου τὸ συνέδριον τοῦτο. Ἡ ἐπιτροπεῖα αὕτη ἀπήνυσε νῦν ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ ἐξωτερικῷ γυμνασίᾳ, διευθυντὰς ἐκπαιδευτηρίων, θρησκευτικῶν σχολῶν καὶ διδασκαλείων, καθηγητὰς καὶ δημοδιδασκάλους, δι' ἧς προσκαλεῖ αὐτοὺς κατ' Ἰουλίον τοῦ προσεχοῦς ἔτους ἐν Ἀθήναις πρὸς συγκρότησιν ἐκπαιδευτικοῦ συνεδρίου, ἐν ᾧ θὰ συζητηθῶσι τὰ κατὰ τὰς τρεῖς συνεδρίας τοῦ μηνὸς Μαΐου ε. ε. ὁρισθέντα ζητήματα.

— Καὶ ἄλλου ἡμερολογίου προαγγέλλεται ἡ προσεχὴς ἔκδοσις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου κ. Κ. Δ. Σακελλαρίου, ὅστις ἀνέθηκε τὴν ἐν γένει ἐπιμέλειαν τῆς συνάξεως καὶ καταρτίσεως αὐτοῦ τῷ κ. Μ. Μητσάκη. Τὸ ἡμερολόγιον τοῦτο θέλει περιέχει πολλὰς προσηκόντως ταξινομημένας πληροφορίες, θὰ ἀφαιροῖ ὅμως καὶ μέγα μέρος εἰς τὴν φιλολογικὴν ὕλην, μετὰ προσοχῆς ἐκτελεγμένην. Τὸ ὅλον θὰ περιβάλλεται ὑπὸ καλλιτεχνικοῦ ἐξωφύλλου καὶ θὰ τιμᾶται μόνον μίᾳ δραχμῇ.

— Ὁ Διδασκαλικὸς Σύλλογος ἀνέλαβε τὴν παράστασιν τοῦ «Φιλοκτήτου» εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν ἐπὶ τῆς μουσικῆς τοῦ Γερμανοῦ μουσουργοῦ Βένδερ. διώρισε δὲ τριμελὴ ἐπιτροπὴν, ἥτις θὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἐν γένει διεξαγωγῆς τῆς παραστάσεως.

— Ὑπὸ τοῦ κ. Μ. Γ. Δήμιττα ἐξεδόθη *Χάρτης τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου*, περιλαμβάνων τὸ βασίλειον τῆς Ἑλλάδος, τὴν Εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν (Ν. Θράκην, Μακεδονίαν, Ἀλβανίαν, Ἡπειρον, Κρήτην καὶ τὰς νήσους) μετὰ τῆς Ἀν. Ρωμυλίας καὶ Βουλγαρίας, τὸ βασίλειον τῆς Ρουμανίας, τὸ βασίλειον τῆς Σερβίας, τὴν ἡγεμονίαν τοῦ Μαυροβουνίου, τὴν Βοσνίαν καὶ Ἑρζεγοβίνην, τὴν Δ. Μικρὰν Ἀσίαν, τὸ ΝΑ. μέρος τῆς Ἰταλίας καὶ τὰ Ν. μεθόρια τῆς Αὐστρουγγαρίας.

— Ἡρᾶτο ἡ ἔκδοσις νέου περιοδικοῦ συγγράμματος μνημείου ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀνάπαισις», ὄργανον διεργηθέντος τὰς ἰδέας ὁμωνύμου συλλόγου, ὅστις κατὰ τὸ καταστατικὸν αὐτοῦ σκοπεῖ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀνάπαισιν καὶ διοργάνωσιν τῆς κοινωνίας διὰ τοῦ χριστιανισμοῦ ἐκυπηρετομένου ὑπὸ τῶν ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν.

— Ἐξεδόθη τὸ Β' τεῦχος τῆς «Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης», περιέχον συνέχειαν τοῦ «Θάου Βλέκα», μυθιστορήματος τοῦ κ. Π. Καλλιγᾶ.

— Ἐξεδόθη ὡσαύτως «Ὀμήρου Ἰλιάς», μετενεχθεῖσα εἰς τὴν καθωμικημένην μετὰ 31 εἰκόνων ὑπὸ τοῦ κ. Ἀνέστη Κωνσταντινίδου. Τιμᾶται δραχ. 6.

— Δαπάνη τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει βιβλιοπωλείου τῶν κ. Ἀδελφῶν Δεπάστα ἐξεδόθη εἰς δευτέραν ἔκδοσιν πολλαχῶς βελτιωμένην *Γενικὸν Ἐπιστολόριον*, θεωρητικὸν καὶ πρακτικόν, περιέχον ἐπιστολάς καὶ ἀλληλογραφίας ἐπὶ παντοίων τοῦ βίου περιστάσεων μετ' ἐρμηνειῶν καὶ ἐγγράφων, συμβολαίων, ἀναφορῶν συναχθέν ἐν ὑπὸ τοῦ κ. Ξενοφῶντος Δ. Ζύγουρα, καθηγητοῦ τῶν ἐμπορικῶν καὶ οἰκονομικῶν. Τιμᾶται γροσίον ἀργυρῶν δέκα.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

Ἐν τῇ «Ἐφημερίδι» τῆς παρελθούσης Τρίτης ὁ κ. Α. Ρ. Ραγκαβῆς ἐδημοσίευσε μακρὸν ἄρθρον περὶ θεάτρου, ἐν ᾧ θερμῶς συνηγορεῖ ὑπὲρ ἀνεγέρσεως τοιοῦτου ἐθνικοῦ ἰδρύματος, προωρισμένου εἰς διδασκαλίαν δραμάτων ἀναγομένων

εἰς τὸν ἐθνικὸν βίον, τοῦ ἥδη δαπάναις τοῦ κ. Συγγροῦ ἀνεγειρομένου μέλλοντος νὰ χρησιμεύσῃ κυρίως διὰ παραστάσεως μελοδραμάτων καὶ ἐν γένει ξένων δραματικῶν ἔργων. Ἐν τῷ ἄρθρῳ τοῦτο ὁ κ. Ραγκαβῆς οὐ μόνον ἐκθέτει τοὺς λόγους, δι' οὓς ἀναγκαῖον κρίνει καὶ ἐπείγουσαν τὴν ἀνεγερσιν ἐθνικοῦ θεάτρου, ἀλλὰ καὶ λεπτομερῶς διατυπώ τὸν τρόπον τῆς ἀνεγέρσεως, τὸ εἶδος τοῦ κτιρίου καὶ τὰ τοῦ καταρτισμοῦ τοῦ θεάτρου καὶ τὴν ἐν γένει διοίκησιν τοῦ θεάτρου. Ἐκ τοῦ ἄρθρου τοῦτου ἐκρίνομεν χρήσιμον νὰ μεταφέρωμεν ἐνταῦθα τὰ ἐπόμενα.

«Ὅτι μία τῶν πρώτων ἀναγκῶν, τῶν πρώτων ὑποχρεώσεων τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος, ἐστὶν ἡ ἱδρυσις ἐθνικοῦ θεάτρου δὲν τὸ λέγω νῦν πρώτον, μυριάκις τὸ εἶπον καὶ ἔγραψα δι' ὅλης τεσσαρακονταετίας.

Δὲν ἀντεβάνισαται κατὰ τὸν ἐντροφῶντων εἰς ξένων θιάσων τὰς παραστάσεις, εὐφημούμενων, χειροκροτούμενων, καὶ καταστεφανούμενων καὶ διὰ πλουσίων δώρων προπεμπόντων τὴν ἑπὶ τὴν Γαλλίαν ἢ Πολίαν, ἢς αἱ χάριτες καὶ τὰ προτερήματα πληροῦσιν αὐτοὺς ἐνθουσιασμοῦ. Ἐκαστὸς ἐστὶ κύριος τῶν ἰδίων διαθέσεων. Ἄν καὶ τίνα ἐπιρροὴν δύναται νὰ ἔασκῶσιν ἐφ' ἡμῶν οἱ πολλὰκις βωμολόχοι μίμοι κοὶ κόρδακες, εἰς οὓς πρὸς θλίψιν τῶν εὐφρονούντων Γάλλων κατεβιάσθη ἡ σκηνή, ἣν ἄλλοτε ἐτίμων οἱ Ρακίται καὶ οἱ Κορνήλιοι, ἄλλοι ἅς κρίνωσι περὶ τοῦτου ἀπέχου ἱκανῶς. Ἡ δὲ πρόθεσίς μου ἐστὶ νὰ ὑπενθυμίσω, ὅτι ἐν πανταχοῦ τὸ ἐθνικὸν θέατρον ἐστὶ τὸ ἐπιτιθεὲς τὴν κορωνίδα τῆς φιλογραφίας, τὸ διαμορφῶν τὴν γλῶσσαν, τὴν διάνοιαν καὶ τὰ ἥθη, τὸ ἀνοικτὸν σχολεῖον τῶν ηὑξημένων, δι' ἡμᾶς ἰδίως ἔχει καὶ ἄλλην μεγίστην σπουδαιότητα, ἣν μόνον δεῖ τις ἀνάγκης τῆς Ἑλληνικῆς καταγωγῆς δύναται νὰ παραγνωρίσῃ.

Ἡμεῖς σήμερον, ὅπου διὰ τῶν αἰώνων κατήλθομεν, δὲν δυνάμεθα ν' ὀρνηθῶμεν ὅτι ἐσμέν ἔθνος ἐλάχιστον, οἰκοῦν χώραν μικροσκοπικὴν κατ' ἀντιπαράθεσιν πρὸς τὰ μεγάλα κράτη, τὸ τὴν τύχην τῆς γῆς διέποντα. Ἄλλ' ἐν ἐστὶ τὸ ἡμέτερον πλεονέκτημα, ἐφ' ᾧ δικαιοῦμεθα νὰ ἐναδρυνώμεθα καὶ ἐφ' οὗ νὰ στηρίξωμεν ἐλπίδας εὐκλείους μέλλοντος, ὅτι εἰμεθα Ἕλληνες, οἱ ἀπόγονοι ἐκείνων, οἵτινες ἐπληρώσαν τὴν γῆν τῆς δόξης τῶν καὶ ἔθρεψαν αὐτὴν εἰς πολιτισμὸν διὰ τῆς μεγαλοφυΐας τῶν. Ὑψίστον καθήκον, πρώτιστον συμφέρον ἡμῶν ἐστὶ ν' ἀποδείξωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς οὐχὶ ἀναξίους τῆς ἡμετέρας μεγάλης καταγωγῆς, ὅτε ἐσμέν βέβαιοι νὰ κληρονομήσωμεν μέρος τῆς υπολήψεως καὶ ἀγάπης, ἣν τρέφουσιν οἱ λαοὶ πρὸς τὴν ἐνδοξὴν ἡμῶν ἀρχαιότητα, ἐνῷ ἂν φανώμεν οὐδ' ἐλπίζοντες οὐδ' ἀγωνιζόμενοι μέχρις ἐκείνης ν' ἀρθώμεν, θέλομεν καταπατηθῇ μετ' ἀδιαφορίας καὶ ἰσως μετὰ περιφρονήσεως εἰς τὴν κόνιν.

Αἱ λέξεις αὗται ἴσως νομισθῶσιν ὑπερβολικαὶ προκειμένου περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ θεάτρου. Ἄλλ' ἐγὼ καὶ ἐν οὗτω δὲν κρίνω. Μεταξὺ τῶν μεγάλων ὀνομάτων ἅτινα ἐλάμπρυναν τὰς Ἀθήνας, θέσεις ἐκ τῶν πρώτων κατέχουσιν ὁ Σοφοκλῆς, ὁ Εὐριπίδης, ὁ Ἀριστοφάνης, καὶ οὐδεὶς ἀναλογίζεται τὰς μεγάλας τῆς Ἑλλάδος ἡμέρας, χωρὶς ν' ἀποβλέψῃ καὶ εἰς τοὺς αὐτοὺς τοὺς φωστῆρας. Τίς ἐστὶ ἡ περὶ ἡμῶν κρίσις τῶν συγχρόνων, ἂν, δὲν λέγω οὐδὲν ἀντάξιον τῶν ἔργων ἐκείνων ἔχωμεν ν' ἀναδείξωμεν, διότι τοιαῦτα ἔργα δὲν ἀποδεικνύονται ὅτε καὶ ὅπου τις θέλει, ἀλλ' ἂν οἱ τῆς Ἑλλάδος τὴν λατρεῖαν ἐκ τῆς σπουδῆς ἀρούμενοι, ἀποβλέποντες εἰς τὰς Ἀθήνας, βλέπωσι τοὺς ἀπογόνους τοῦ Περικλέους συρρέοντας εἰς τὴν Ἰταλικὴν ὄπεραν καὶ εἰς τὰς Γαλλικὰς *opérettes*, οὐδεμίαν δ' ἐμυθρὴν προσπάθειαν γινομένην, ἵνα δοθῇ ἀπορροὴ ἀναπτύξεως τῆς δραματικῆς Μούσης καὶ γονιμοποιήσεως τῆς ποιητικῆς εὐφυΐας, εἰς ἀπόδειξιν ὅτι οἱ νῦν Ἕλληνες, ἄξιοι τῶν προγόνων τῶν, διετήρησαν σπέρματα τῆς μεγαλοφυΐας ἐκείνων, καὶ φιλοτιμοῦνται ἐπὶ τὰ ἔχην αὐτῶν νὰ βαδίσωσιν.

Εἰς πλούσιόν τινα ὁμογενῇ, ὃν προσέτρεπον εἰς ἱδρυσιν ἐθνικοῦ θεάτρου, ἔγραπον πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν. «Εἰς τὰς ἀρχαίας Ἀθήνας ὁ Ἡρώδης ὠκοδόμησε θέατρον, καὶ διὰ τοῦτο ἡ φήμη του, ἡ ἔσασα διὰ τῶν αἰώνων, ἔβασε μέχρις ἡμῶν, τάσσουσα αὐτὸν μετὰ τῶν ἐνδοξοτέρων Ἀθηναίων». Καὶ ὅμως ὁ μὲν Ἡρώδης ἀντικαθίστα μόνον τὸ ἀρχαῖον, ὥσας ἐρείπωμεν, Διονυσιακὸν θέατρον διὰ νεώτερον, ὅτε καὶ πᾶσα Ἑλληνικὴ πόλις εἶχε τὸ ἑαυτῆς, ἥδη δὲ πρόκειται περὶ ἱδρύσεως τοῦ μόνου ἐθνικοῦ θεάτρου, ὃ μετὰ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῆς Ἀκαδημίας (ἂν ἴδωμεν τέλος ποτὲ ν' ἀνατελῇ ἡ ἡμέρα καὶ τῆς τοιαύτης ἐγκαταστάσεως) ἐστὶ

ὁ τρισυπόστατος νῆος τοῦ ἐξευγενισμοῦ καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν διανοίας.

Ἄλλ' ὅτε ἤδη οἰκοδομεῖται ἐν θεάτρῳ, δὲν ἀρκεῖ τοῦτο, καὶ πρέπει καὶ ἄλλο νὰ ἐγερθῇ; Κατ' ἐμὲ δὲν ἀρκεῖ καὶ πρέπει. Ὁ σκοπὸς ἐκατέρου ἐστὶ διάφορος· τὸ μὲν ἐγείρεται πρὸς διάχυσιν τῶν ξένων, τῶν ἄργων ἢ τῶν παρ' ἡμῖν ἐνιζόντων, τὸ δ' ἀφορᾷ εἰς τοῦ Ἑθνικοῦ τὴν τιμὴν, τὴν διάπλασιν καὶ τὴν δόξαν. Τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐξαρτᾶται ἐξ ἐκείνου, οὐδὲ νὰ φωμίζηται ἐκ τῶν περισσευμάτων αὐτοῦ, ἂν ποτε τοιαῦτα ὑπάρξωσιν. Αὐτοτελές, ἔχον ἄφθονα εἰσοδήματα, ἵνα ἀξιοπρεπῶς ἀνταποκρίνηται εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς φιλολογίας, τὸ ἐθνικὸν θέατρον, ὅταν ἰδρυθῇ, οὐδεὶς ὑπάρχει λόγος, ἵνα μὴ φιλοξενῇ καὶ τὰς ξένας παραστάσεις, ἂν δὲν ἤθελον ἔχει ἰδιαιτέρον καταγωγίον, καὶ μὴ ἐκμισθῶσιν τὴν σκηνὴν τοῦ εἰς τοὺς ἐργολάβους δι' ἡμέρας τινὰς μὴ ὑπερβαίνουσας τὸν ἀνώτατον ὅρον δύο ἢ τριῶν καθ' ἑβδομάδα· οὐδέποτε ὅμως ν' ἀνταλλάσσῃ τὰς τοιαύτας παραστάσεις εἰς ἴδιον του λογαριασμόν, ὥς ἵαν πολυδαπάνους, τὰς μελοδραματικὰς μάλιστα, καὶ ὡς ἀλλοτρίους εἰς τὸν ἀνώτερον ἐθνικὸν προορισμόν.

Προκειμένου δὲ περὶ ἐθνικοῦ ἡμῶν θεάτρου, δὲν πρέπει νομίζω, νὰ παραλείψω, ὅτι εἰς μεγαλοπλοῖας εὐρωπαϊκὰς παρασκευαί γίνονται πρὸς οἰκοδομὴν θεάτρων κατὰ τὸν ἀρχαῖον ρυθμόν, ἵνα ἐνίοτε διδάσκωνται εἰς αὐτὰ τινὰ ἐκ τῶν ἀριστουργημάτων τῶν μεγάλων ἡμῶν προπατόρων. Τὸ κατ' ἐμὲ δυσχυρίζομαι, ὅτι πρέπει νὰ μὴ ὑποστώμεν τὴν αἰσχύνην τοῦ νὰ μᾶς προλάβωσιν ἄλλοι εἰς τοῦτο. Δι' ἐλαχίστης δαπάνης ἂν διασκευάσωμεν πρὸς τοῦτο τὸ θέατρον τοῦ Ἡρώδου, δύναται ἅπασι τοῦ μνηστος, εἰς τινὰς ἐποχὰς τοῦ ἔτους, νὰ παριστῶσιν ἐκεῖ ἡθοποιοί, ἢ, ἐτι μᾶλλον, φιλότιμοι φοιτηταὶ τῆς φιλολογίας, ἐν ἀρχαίῳ δράμα, δι' οὗ ἡ προσοχὴ καὶ ἡ ἐπευφημία τῶν ξένων θέλει ἐλκευθῆναι ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος. Ἡξεύρω ὅτι τινὲς μετ' οἴκτου μειδιῶσι πρὸς τὰς τοιαύτας προτάσεις· ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι, κατ' ἐμὲ οὐδένα ποιοῦνται λόγον τῆς ἐθνικῆς φιλοτιμίας, οὐδ' ἡξεύρουσι νὰ ἐκτιμῶσι τὴν θέσιν ἣν ἡ Ἑλλάς πρέπει νὰ κατέχῃ ἐν τοῖς ἐξευγενισμένοις λαοῖς τὴν σήμερον.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ»

Σειρὰ ἑκατὸν εἰκόνων, ἀριστουργημάτων τῆς τέχνης, ἐκδομένη εἰς φυλλάδια. Ἔργον πρωτοφανὲς διὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἡ ἐκτύπωσις γίνεται ἐν Γερμανίᾳ.

Τὸν τρίτον μέρος, τοῦ περιλαμβανόντος Ποικίλας εἰκόνες, ἔχει τοιοπογραφίας, σκηνογραφίας ἀλληγορικὰς παραστάσεις, προσωπογραφίας, ἱστορικὰς σκηνὰς, θαλασσογραφίας κτλ. ἐξεδόθη ἄρτι· τὸ ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ.

Ἐν αὐτῷ περιέχονται: Ἀρχαία ἀνθρόπων, εἰκὼν Κρόνου. — Ὁ γέρον ὑποδηματοποιός (δισέλιδος), Ἰοσι Κλοθέρα. — Μικρὰ κόρη, Α. Ἐγπλερ. — Καλοὶ φίλοι, ἐκ φωτογραφίας. — Διάσωσις, (δισέλιδος), Ματθία Σαλὸ. — Εἰδύλλιον, Φάλκεμπεργ.

ΤΟ ΤΡΙΤΟΝ ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ

ἐκδοθήσεται λίαν προσεχῶς.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Ἐκαστον φυλλάδιον τιμᾶται ἐν Ἀθήναις δρ. 2, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δρ. 2½, ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 2½.

Οἱ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ συνδρομηταὶ ὁφείλουσι νὰ προκαταβάλλωσιν ἐκάστοτε τὸ ἀντίστοιχον τερσάρον φυλλάδιον, ἥτοι δραχμὰς ἢ φρ. χρ. 10.

Θύκη καλλιτεχνικωτάτη, δυναμένη νὰ περιλάβῃ ὅλοκληρον τὴν Καλλιτεχνικὴν Πίνακοθήκην, μετ' ἑνὶ τῷ Παραρτήματι, περιέχοντος Πίνακα τῶν περιεχομένων ἐν τῷ ὅλῳ εἰκόνων, ἐρμηνευτικὰς σημειώσεις περὶ αὐτῶν καὶ βιογραφικὰς εἰδήσεις περὶ τῶν ζωγράφων, ἐκδοθήσεται μετὰ τὸ πέρας τῆς ὅλης σειρᾶς, καὶ τιμᾶται ἐν

Ἀθήναις δρ. 6, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δρ. 8, ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 6.

Ἦτοι τὸ ὅλον ἔργον τιμᾶται μετὰ τῆς θήκης καὶ τοῦ παραρτήματος ἐν Ἀθήναις δρ. 38, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δρ. 48, ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 48.

Ὁ προσληρόνων

μόνον 30 δραχμὰς ἐν Ἀθήναις—35 δραχμὰς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις—35 φράγκα χρυσᾷ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ λαμβάνει ΟΛΟΚΛΗΡΟΝ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΝ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ» ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Παρασκευή, 23 Ὀκτωβρίου

Ὁ Διάδοχος τοῦ ἑλληνικοῦ θρόνου Κωνσταντῖνος θ' ἀφιερῶθι κατὰ τὴν ἀρεταμένην χειμερινὴν ἐξαμηνίαν ἐν Λειψίᾳ εἰς στρατιωτικὰς, νομικὰς, πολιτικὰς καὶ ἱστορικὰς σπουδὰς. Παρ' ἀνωτέρου Σάξονος ἀξιωματικοῦ θ' ἀκροασθῇ κατ' ἴδιαν τῆς ἱστορίας καὶ τῆς ὁργανώσεως τῶν γερμανικῶν στρατιῶν, θὰ διδασθῇ δὲ πρακτικῶς ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν ἐνὸς λοχαγοῦ τὴν ὅλην ὑπηρεσίαν λόχου καὶ συντάγματος, ἀλλὰ χωρὶς νὰ καταταχθῇ ἢ νὰ προσκολληθῇ εἰς σύνταγμα τι. Ὁ, τι ἀφορᾷ τὰς ἐπιστημονικὰς μελέτας, εἰς ἃς θ' ἀφιερῶσιν αἱ μετὰ μεσημβρίαν ὥραι, ἢ Α. Ὑ. θ' ἀκροασθῇ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῶν παραδόσεων τοῦ καθηγητοῦ Μαουρενθέρχερ περὶ τῆς ἱστορίας τοῦ δεκάτου ὁγδοῦ αἰῶνος, ἅμα δὲ καὶ παραδόσεων περὶ τῆς Ἑγκυκλοπαιδείας τοῦ δικαίου περὶ τῆς ἱστορίας τῶν εὐρωπαϊκῶν πολιτευμάτων καὶ περὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ἀναγεννήσεως. Καθὼ ἐνῆλξε ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου, ὁ Ἕλλην διάδοχος οὕτε παιδευγὼν ἔχει παρ' ἐαυτοῦ, οὕτε στρατιωτικὸν σύμβουλον. Ὁ μὲν Δρ. Λύδερς εἶνε αὐτάρχης του, ὁ δὲ ταγματάρχης τοῦ πυροβολικοῦ Σαουντζάκης ὑπασπιστής του.

— Αἱ μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Βαλγικῆς ἑταιρίας διαπραγματεύσεις περὶ κατασκευῆς τοῦ σιδηροδρόμου Μεσολογγίου-Ἀγρινίου ἐπερατώθησαν κατ' εὐχὴν. Τὸ διάστημα τῆς γραμμῆς ταύτης εἶνε περὶ τὰ 40 χιλίόμετρα. Οἱ ὅροι τῆς συμβάσεως εἰσι λίαν ἐπωφελεῖς τῷ Κράτει. Ἡ ἑταιρία ἀναδέχεται ὅπως ἰδίαις δαπάναις ἀποπερατώσῃ ἅπασαν τὴν γραμμὴν καὶ τὰ τεχνικὰ ἔργα, εἰς τὴν παράδοσιν τῶν ὁποίων ἡ κυβερνήσις θέλει ἐκδώσει ὁμολογίας ὀνομαστικῆς ἀξίας 500 δρ. ἐπὶ τόκῳ 6 ο/ο χρωλυτικῶς ἐξοφλουμένας ἐν διαστήματι 75 ἐτῶν.

— Ὑποψήφιοι δημαρχοὶ κατὰ τὴν προσεχῶς διενεργουμένην ἐνταῦθα δημοτικὴν ἐκλογὴν ἔσονται οἱ κ. κ. Φ. Νέγρης, Τιμ. Φιλήμων καὶ Ν. Καλλιφρονᾶς.

— Ἡ ἀναλαβούσα τὴν ἀποξήρανσιν τῆς Κωπαίδος νέα ἀγγλικὴ ἑταιρία ἰδρύθη μετὰ κεφάλαια 1,000,000 λίρων στερλινῶν ἥτοι 25,000,000 φράγκων. Ἐκ τῶν κεφαλαίων τούτων δίδει εἰς τὴν γαλλικὴν ἑταιρίαν πρὸς ἐξαγοράν τῶν παρ' αὐτῆς τελεσθέντων ἤδη ἔργων, μελετῶν, προνομιῶν καὶ λοιπῶν πλεονεκτημάτων 500 χιλ. λίρων εἰς μετοχὰς τῆς νέας ἑταιρίας ἐντελῶς ἐξωφλημένας, οὕτω δὲ περιέρχεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἡ ἐπιχειρήσεως. Διὰ τῆς νέας ἑταιρίας ἡ Κωπαῖς ἀποξηρανομένη θέλει χρησιμεύσει ὡς σχολεῖον γεωργικὸν κατὰ εὐρωπαϊκὸν ἢ μᾶλλον κατὰ ἀμερικανικὸν σύστημα, προσελκύουσα σὺν τοῖς ἄλλοις χεῖρας καὶ συντελοῦσα εἰς συννομισμοὺς γεωργικοὺς, σὺν τῇ γεωργίᾳ δὲ θὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ κτηνοτροφία, καὶ τοῦτο ἔσται μέγα ὄφελος εἰς τὸν τόπον.

— Αἱ κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον εἰσπράξεις ἐκ τελῶν χαρτοσήμου, σιγροχάρτου, γραμματοσήμου καὶ τηλεγραφημάτων ἀνῆλθον εἰς 1,021,509 ἐνῷ αἱ τοῦ ἀντιστοιχοῦ μηνὸς τοῦ 1886 εἶχον ἀνέλθει εἰς δρ. 972,117. Αἱ δὲ ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου μέχρι τилоῦς Σεπτεμβρίου εἰσπράξεις ἐκ τῶν προσόδων τούτων ἀνῆλθον εἰς δρ. 7,690,622, ἀπέναντι δρ. 6,876,922 εἰσπραχθεισῶν κατὰ τὴν ἀντίστοιχον περίοδον τοῦ 1886.

— Ἐντὸς τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου ε. ἔ. εἰσῆχθησαν ἐν τοῖς δημοσίοις ἐργοστασίοις πρὸς κοπὴν 78,861 δκάδες καὶ 222 δράμια καπνοῦ καὶ τουμπεκίου, εἰσπράχθησαν δ' ἐκ δικαίωματος καταναλώσεως, ἐξόδου καπνῆς καὶ τελῶν ταινιῶν δραχ. 325,545.15.